

Nr 412

av herr **Heckscher m. fl.**, *angående vissa sparstimulerande åtgärder.*

(Lika lydande med motion nr 336 i Första kammaren)

Välståndet i vårt land är ett resultat av arbete och kapital, utbildning och forskning. Medborgarna har med förenade krafter ökat produktionen i industri, jordbruk, handel och andra näringar. Inkomsterna har stigit. Arbetstiden har förkortats.

Tack vare produktionsökningen har stora sociala reformer kunnat genomföras. Arbetslöshet, sjukdom och ålderdom medför inte längre ekonomisk otrygghet. Våra vidgade kunskaper om konjunkturväxlingarna har ökat möjligheterna att upprätthålla en hög och jämn sysselsättning.

Men utvecklingen går vidare. Inom ramen för den nya Parisorganisationen OECD (organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) överenskom de tjugo medlemsländerna — däribland Sverige — i november förra året att under 1960-talet söka uppnå en femtioprocentig ökning av nationalinkomsten. I den mån den eftersträlvade produktionsökningen kan förverkligas, har löntagarna att vänta sig en väsentlig stegring av sina arbetsförtjänster. Genom att den relativa skillnaden i fråga om inkomsterna då ytterligare minskas, kommer frågan om inkomstfördelningen i samhället att förlora det väsentliga av sitt tidigare kontroversiella innehåll. I stället skjuts frågan om förmögenhetsfördelningen obönhörligen i förgrunden. Problemet kommer att gälla vilka som skall bli ägare till de kapitaltillgångar som blir ett resultat av den förväntade produktionsökningen. I ett samhälle som vårt, där statsmakterna har ett stort inflytande på den ekonomiska utvecklingen och därför inom ganska vida gränser har möjlighet att direkt och indirekt bestämma, vem som skall svara för sparande och investering och därmed även för förmögenhetsbildningen, är det väsentligt att de politiska partierna klart anger vilka alternativ de har att erbjuda medborgarna i fråga om samhällets inflytande på den framtida realkapitalbildningen: antingen demokratisering av ägandet, varvid de enskilda medborgarna blir delaktiga i de nybildade produktionsmedlen, eller fortsatt koncentration av förmögenhetsbildningen till staten, kommunerna och andra samhällsinstitutioner.

Det alternativ högerpartiet erbjuder medborgarna är en egendomsägande demokrati, dvs. ett demokratiskt samhälle, som bygger på privat äganderätt och där så många människor som möjligt genom direkt och personligt ägande får omedelbar dispositionsrätt till de olika former av egendom som skapas i produktionen.

Om ett sådant samhälle skall kunna skapas, krävs en ny utformning av den ekonomiska politiken. Denna måste bestämt och målmedvetet inriktas på att underlätta för de enskilda människorna att själva genom sparande och investering medverka till kapitalbildningen och på så sätt bli delaktiga i förmögenhetsökningen. Med hänsyn till den höga och jämna inkomstnivån i våra dagars samhälle bör det vara möjligt att i detta hänseende nå goda resultat. Men förutsättningen är att det allmänna begränsar sina krav på medborgarna och inte genom tyngande pålagor beskär sparförmågan hos inkomsttagarna. Kravet på begränsning gäller i detta sammanhang alldeles särskilt investeringssidan i statens och kommunernas verksamhet.

För statens vidkommande innebär kravet på en ny politik bl. a. att drift- och kapitalbudgeten skall utformas med sikte på en spridning av ägandet. Utöver en restriktiv budgetbehandling krävs bestämda principer för budgetens balansering. Sedan mitten av 1950-talet synes kravet att skapa samhällsekonomisk balans ha varit den helt avgörande principen vid budgetens utformning. Tidigare sökte man under normala tider även se till att budgetens balansering inte påverkade förmögenhetsfördelningen i samhället, dvs. inte ökade statens förmögenhet på bekostnad av medborgarnas. Den principen innebar att statsutgifter som gav upphov till i den fria marknaden räntabla förmögenhetsobjekt skulle finansieras med lån. Investeringarna på kapitalbudgeten finansierades därför via kapitalmarknaden och påverkade alltså inte statens bokförda nettoförmögenhet. Mot de nya tillskotten till statsförmögenheten kom nämligen att svara en lika stor ökning av statsskulden. Sedan den nu angivna principen helt uppgivits och regeringen i stället infört begreppet totalbalansering av budgeten, vilket innebär att även investeringarna skall finansieras med skattemedel, har statens nettoförmögenhet ökat i snabb takt. Från och med ingången av budgetåret 1954/55 och till och med utgången av budgetåret 1960/61 (prel. siffra) har ökningen uppgått till 3 080 milj. kr.

Överbeskattningen, som är en form av tvångssparande, ökar alltså statens kollektiva förmögenhet utan att de enskilda medborgarna får någon som helst del i förmögenhetsökningen. Särskilt anmärkningsvärt är att ungefär hälften av det belopp som staten behöver för sina investeringar utgöres av medel som staten lånar ut till bostadsbyggandet. I detta fall innebär den nya principen om totalbalansering av budgeten att inkomsttagarna i skatt betalar in ungefär 700 milj. kr. till statens lånefond för bostadsbyggande och sedan mot ränta lånar tillbaka samma belopp i form av egnahemslån och andra bostadslån. Man kan svårigen tala om att staten tillgodoser ett för medborgarna gemensamt behov när den på detta sätt berikar sig på deras bekostnad.

Enligt vår uppfattning bör staten inskränka sig till att stödja bostadsbyggandet med lånegarantier. Beträffande övriga investeringar på kapitalbudgeten kräver vi en återgång till den finansiering genom lån på kapitalmarknaden som tidigare tillämpats. Vi är emellertid väl medvetna om att det vid budgetens balansering på kort sikt måste bli fråga om en kompromiss mellan det

av oss hävdade kravet på lånefinansiering av räntabla investeringar och uppgiften att skapa eller vidmakthålla samhällsekonomisk balans. Om staten av denna anledning skulle behöva konjunkturvariera budgeten och under vissa tidsperioder ta in mer i skatter än som krävs för de löpande utgifterna, bör överskottet på driftbudgeten återföras till skattebetalarna så snart konjunkturläget det medger. För att möjliggöra för inkomsttagarna att följa utvecklingen av statens nettoförmögenhet bör en uppdelning i en driftbudget och en kapitalbudget noga upprätthållas.

Möjligheterna att effektivt sprida ägandet till nybildat realkapital begränsas i den mån staten och kommunerna anser sig böra bevaka investeringsintressen som de enskilda medborgarna lika bra eller bättre skulle kunna tillgodose själva. Under efterkrigstiden har investeringarna inom den offentliga sektorn ökat i en anmärkningsvärt stor omfattning. År 1946 utgjorde de mindre än 30 procent av de totala investeringarna i landet. Nu är siffran över 40 procent. Kapitalbildningen sker i växande omfattning på områden där de enskilda medborgarna tidigare svarat för verksamheten.

Bostadsområdet är ett exempel. Av de ca 68 300 lägenheter som byggdes under 1960 äger kommunala och s. k. allmännyttiga företag samt staten och landstingen ca 21 000 eller 31 procent. Vårt krav på demokratisering av ägandet innebär för bostadsområdets del att statsmakterna bör eftersträva, att de boende i fortsättningen ges möjligheten att själva äga den egna bostaden i den form de finner lämpligast. Att medborgarna och då främst barnfamiljerna ur trivselsynpunkt föredrar egna hemmet framför lägenheten i flerbostadshus har blivit alltmera uppenbart. Utvecklingen på bostadsområdet har emellertid under de sista åren gått i en helt annan riktning än bostadskonsumenterna önskar. Småhusens andel av bostadsproduktionen har sjunkit från 29 procent 1955 till 25 procent 1960. För att bryta denna utveckling är det enligt vår mening angeläget att staten underlättar finansieringen av småhus och att kommunernas tomtpolitik och planering av bostadsbyggandet direkt inriktas på att främja tillkomsten av nya egna hem.

Statens engagemang i en rad betydande industriföretag är ytterligare exempel på att staten numera ombesörjer kapitalbildningen på områden som tidigare varit förbehållna de enskilda medborgarna. För att den stora massan inkomsttagare skall beredas möjlighet att förvärva en personlig och direkt delägarandel i landets produktionsmedel bör aktierna i sådana statsägda bolag vilkas verksamhet till övervägande del är rent affärsinriktad försäljas till allmänheten. Beträffande statens aktieinnehav i LKAB är några särskilda utredningar inte erforderliga. Vi anser för vår del att en försäljning av sådana aktier redan nu bör komma till stånd. Vid bibehållet majoritetsinnehav för staten kan försäljningen omfatta en aktiepost på något över 1 miljard kronor. Yrkande om sådan försäljning framställs i särskild motion.

Vår målsättning är att medborgarna över lag skall bli delaktiga i förmögenhetsökningen i samhället. Följaktligen gäller vårt krav på demokratisering

av äganderätten till nybildat realkapital med samma styrka i fråga om kapitalbildningen inom det privata näringslivet. Den snabba tekniska utvecklingen kräver allt större investeringar. Liksom tidigare kan man räkna med att en betydande del av dessa kommer att finansieras genom sparande inom företagen. Ett sådant kommer till stånd genom skattefria avskrivningar och avsättningar samt genom fondering av beskattade vinstmedel. Goda avskrivnings- och avsättningsmöjligheter samt liberala lagervärderingsregler är ovillkorliga förutsättningar för konkurrenskraftiga företag och ger de anställda det bästa skyddet mot arbetslöshet och dåliga konjunkturer. Företagens konsolidering är således av avgörande betydelse för hela samhället. Men samtidigt som kraven på ökade investeringar inom näringslivet stiger, beräknas företagens möjligheter till självfinansiering komma att minskas på grund av bl. a. den ökade konkurrens som möter vår export vid friare utrikeshandel och europeisk integration. Vid det val mellan olika finansieringsvägar som då måste ske förordar vi att statsmakterna genom sin skattepolitik gör det möjligt för företagen att i ökande omfattning grunda sin ekonomiska expansion på emission av aktier. Härigenom skulle en del av den tidigare självfinansieringen komma att ersättas med finansiering över aktiemarknaden. Om denna breddas kan allt fler människor genom förvärv av aktier bli aktiva delägare i enskilda företag.

Hittills har aktierna svarat för en mycket liten del av efterfrågan på kapitalmarknaden. Utbudet av nytt placeringmaterial dels genom emissioner i samband med bildande av nya bolag och dels i form av nyemissioner i äldre bolag har under 1950-talet i genomsnitt uppgått till 270 milj. kr. per år. Anledningen till att aktiemarknaden under efterkrigstiden inte utnyttjats i någon större omfattning sammanhänger till väsentlig del med att kapitalanskaffningen genom aktier varit synnerligen ofördelaktig ur skattesynpunkt. Den dubbelbeskattning som i vårt land tillämpas för aktiebolagsvinster — först hos bolaget självt i form av aktiebolagsskatt, därefter hos aktieägaren i form av inkomstskatt på utdelningar — är nämligen ett avgörande hinder för en ökning av aktiematerialet. Den omständigheten att ersättningen till aktieägarna utgår ur beskattade medel — räntebetalningar till långgivare där emot erlägges med obeskattade medel — har gjort att företagen så långt möjligt sökt att finansiera sig med upplånade medel.

En viss modifiering av dubbelbeskattningen kom till stånd genom det s. k. Anneliska förslaget, som antogs av riksdagen vid höstsessionen 1960 och innebär avdragsrätt för 4 procent utdelning på nytteknade aktier. Såsom framhållits från vårt håll är emellertid denna lättnad otillräcklig, dels därför att skattefriheten hos bolagen för utdelad vinst är begränsad, dels därför att bestämmelserna om viss skattefrihet är tidsbegränsade.

Resultatet av den dubbelbeskattning som tillämpas i vårt land har blivit att småspararna — i direkt form som obligationsköpare eller i indirekt form via banker och försäkringsbolag — fått träda till som långgivare utan tillfälle

att som aktieägare i företagen bli delaktiga i dessas värdetillväxt. Att dubbelbeskattningen verkligen varit ett sådant hinder framgår av den betydande utvidgning, som emissionen av nya aktier kunnat uppvisa under 1961 till följd av det Anneliska, i sig självt otillräckligt radikala förslaget. Under det gångna året uppgick nämligen nyemissionerna till ca 580 milj. kr. mot 360 milj. under året dessförinnan.

Enligt vår bedömning skulle en successiv avveckling av skatten på den utdelade vinsten från aktiebolagen med all sannolikhet medföra att bolagen i växande utsträckning ombesörjde sin kapitalanskaffning aktievägen. Vi föreslår därför att Kungl. Maj:t genom vidgade direktiv till allmänna skatteberedningen ger denna i uppdrag att utreda frågan om en successiv avveckling av skatten på den utdelade vinsten från företagen.

En ökad spridning av aktieägandet förutsätter bl. a. att aktiematerialet göres mera lättillgängligt än tidigare. Lägre nominella värden på nyemitterade aktier skulle till exempel underlätta ett regelbundet aktiesparande och även möjliggöra större spridning av risken för varje enskild köpare. Det är angeläget att man även i banklagstiftningen vidtar sådana ändringar som gör det möjligt för bankerna att förenkla försäljningen av aktier. Så till exempel borde bankerna medgivas rätt att som en serviceåtgärd ha ett mindre antal aktier liggande för "strököpare". Möjligheter borde även finnas för en stående köporder av exempelvis en aktie i månaden till en viss högsta köpkurs. Vi förordar därför en översyn av aktiebolags- och banklagstiftningen i syfte att möjliggöra en popularisering och ökad spridning av aktieägandet.

Skall en egendomsägande demokrati kunna förverkligas, gäller det främst att stimulera inkomstagarna i gemen att genom eget frivilligt sparande medverka till den erforderliga kapitalbildningen i samhället. Härför krävs i första hand en stabilisering av penningvärdet och en sparvänlig inriktning av skatte- och finanspolitiken. Genom återhållsamhet i fråga om den offentliga sektorn ökar man sparförmågan hos medborgarna. Men ett växande sparande förutsätter inte bara ökad sparförmåga utan även ökad sparvilja. Den socialpolitiska utvecklingen anses ha medfört att tidigare sparmotiv, som hängt samman med behovet att skapa reserver för inkomstbortfall vid arbetslöshet, sjukdom och ålderdom, försvagats. Trygghetssparandet har således inte längre samma betydelse som förr. Vid sidan av en allmänt sparvänlig inriktning av skattepolitiken krävs därför särskilda insatser från samhällets sida för att stimulera det personliga, frivilliga sparandet. Troligen har det under senare år, trots hävdad försäkringssparande, skett en successiv förskjutning från trygghetssparande till målsparande. Vill man öka inkomstagarnas sparvilja, ligger det alltså närmast till hands att satsa på deras stigande intresse för målsparande.

Man har rätt att räkna med att människornas sparvilja ökas avsevärt, när det finns möjlighet att undanta sparade belopp från beskattning. En sparandestimulans i form av avdragsrätt för sparat belopp är därför med all sannolikhet det mest effektiva sättet att öka målsparandet. Dels gör det vitt

spridda skattetänkandet att det för varje deklarant framstår såsom särskilt värdefullt att få göra avdrag i deklarationen som minskar den slutliga skatten. Sparandet får härigenom ett lustbetonat moment. Avdragsrätten torde av psykologiska skäl tillmätas större betydelse än den inbesparade skatteutgiften i och för sig skulle motivera. Dels är en sådan metod för premiering av sparandet produktionsfrämjande, i det att den skattskyldige vid en ökning av inkomsterna kan få skattefrihet för belopp som annars skulle beskattas inom ett högre progressionsskikt. Genom att öka sina inkomster — och därmed även förbättra sina sparmöjligheter — kan den skattskyldige själv förskaffa sig en större förmån.

Bostadssparande

En egen bostad är av naturliga skäl ett sparmål av mycket hög angelägenhetsgrad. Man torde kunna nå betydande resultat genom att stimulera sparande härför. Vi föreslår för vår del att den som under något av åren från och med 1963 till och med 1968 — alltså under en sexårsperiod — sätter in pengar på ett särskilt bostadskonto skall få dra av det sparade beloppet i sin deklaration. Som högsta belopp under perioden föreslår vi 6 000 kronor för ensamstående och sammanlagt 12 000 kronor för äkta makar. De insatta medlen skall vara avsedda för förvärv av eget hem eller för att betala insats i bostadsrättsförening. Att ägaren använder en del av fastigheten för yrkesverksamhet bör inte utgöra något hinder och inte heller den omständigheten att bostaden är uppförd på en jordbruksfastighet. Om pengarna tas ut från banken utan att användas för bostadsändamål skall de tas upp till beskattning.

Den som har eget hem och på sina lån gör större amorteringar än "normala" skall enligt vårt förslag få dra av överskjutande belopp, dock maximalt 700 kr. För skattskyldig som har hemmavarande barn under 16 år föreslår vi att maximum skall höjas med 200 kr per barn. Såsom "normal" amortering bör kunna betraktas ett belopp motsvarande 1,5 % av taxeringsvärdet.

Utbildningssparande

Ett annat sparmål där en stimulans genom avdragsrätt kan antagas ge en högst betydande effekt hos barnfamiljer är de egna barnens framtida utbildning. Vi föreslår här följande anordning. Den som för eget barns räkning sätter in nysparade medel på ett utbildningskonto skall få dra av beloppet i sin deklaration. Maximum skall vara 1 200 kr. om året och sammanlagt på utbildningskontot 18 000 kr., exklusive upplupna räntor. Utbildningskontot skall vara upprättat innan barnet fyllt 12 år. Insättningen skall vara spärrad i minst 7 år och minst intill dess barnet fyllt 16 år. Har någon tagit ut medel från utbildningskontot, bör fortsatt skattefri avsättning inte få ske liksom inte heller efter det barnet fyllt 20 år. De insatta medlen bör vara fria från gåvoskatt.

Belopp som uttas från utbildningskonto och alltså varit stående under lång tid bör inte tas upp som skattepliktig inkomst. Sedan barnet fyllt 21 år bör det ha rätt att ta ut medel även i den mån dessa inte stått inne i 7 år.

Allmänt målsparande

För att grundlägga ett regelbundet sparande hos inkomsttagarna över lag bör vid sidan av avdragsrätt för bostadssparande och utbildningssparande och som en komplettering härav införas avdragsrätt vid beskattningen för sparmedel som insättes på särskilt sparkonto för att där inestå i minst fem år. Även här bör sålunda sparandestimulansen ges genom avdrag i deklara-tionen. Det belopp för vilket avdrag skall få göras bör maximeras till 1 000 kr. per år och kontoinnehavare (2 000 kr. för äkta makar). Det sammanlagda maximibeloppet på ett konto föreslår vi till 15 000 kr. (två makar 30 000 kr.), detta exklusive upplupen ränta.

För belopp som inestått på sparkontot i fem år bör skattebefrielsen vara definitiv. Om belopp uttas före femårsperiodens utgång, bör de på nytt tas upp till beskattning. För avdragsrätt bör vidare krävas att spararens samtliga banktillgodohavanden ökas med minst det belopp för vilket avdrag yrkas. Ingen skall således kunna erhålla skattebefrielse genom att flytta belopp mellan olika konton. För rätt till avdrag vid beskattningen bör vidare krävas att sparkontots tidigare maximum överskrides. Lämpligt kan också vara att avkräva den skattskyldige besked om att det ej förekommit avyttring av real-tillgång.

Kravet på att insättningen skall ha ökat kontots tidigare maximum för rätt till avdrag i deklara-tionen ger anledning till att på ett senare stadium över-väga en föreskrift om att medel, som uttages från sparkontot för att tillgodose vissa avgränsade investeringsändamål, skall behandlas som om de alltjämt inestode på kontot. Med investeringar avser vi i detta sammanhang närmast förvärv av egen bostad, av aktier och obligationer samt insättning i egen rörelse eller eget jordbruk. Genom en komplettering av sparkontosystemet på detta sätt skulle man erhålla en mera definitiv bindning av sparandet. Inkomst-tagarnas sparvilja skulle därigenom komma att inriktas på det ur allmän investeringssynpunkt mest angelägna sparandet, nämligen förmögenhetsspa-randet i egentlig mening.

Aktiesparande

Inkomst av kapital är för närvarande fri från skatt intill ett belopp av 400 kr. för ensamstående och 800 kr. för äkta makar. Då vi såsom tidigare anført finner det särskilt angeläget att åstadkomma en ökad spridning av ägandet inom näringslivet förordar vi att avdraget skall höjas med 200 resp. 400 kr., i den mån kapitalavkastningen till motsvarande belopp utgör utdelning av aktier eller av andelar i ekonomisk förening.

"Kapitalavdrag" på avkastning av egen rörelse m. m.

Någon principiell skillnad föreligger inte mellan den avkastning som erhålles av på bank insatta medel och aktieinnehav och den avkastning som erhålles

av rörelse — exempelvis ett jordbruk — vari en person investerat sitt sparkapital. En del av rörelsens avkastning kan hänföras till den personliga arbetsinsatsen, medan en annan del härrör från det insatta kapitalet. Vi föreslår därför att en person som insatt sitt sparkapital i jordbruk, annan fastighet eller rörelse skall erhålla samma skatteförmån som om han haft inkomst av kapital.

Under åberopande av vad som ovan anförts hemställer vi,

1) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t genom vidgade direktiv till allmänna skatteberedningen måtte ge denna i uppdrag att utreda frågan om en successiv avveckling av dubbelbeskattningen å aktiebolag och ekonomiska föreningar;

2) att riksdagen måtte antaga följande

a) *Förslag*

till

förordning om bostadssparande

Härigenom förordnas som följer.

1 §

Den som under ett eller flera av åren 1963—1968 insätter medel i bank eller annan penninginrättning å särskilt konto för bostadsanskaffning (bostadskonto) må åtnjuta uppskov med taxering till kommunal och statlig inkomstskatt för vad sålunda insatts efter vad nedan sägs.

2 §

Uppskov enligt 1 § må äga rum för ett belopp av tillhoppa högst 6 000 kronor under nämnda period, dock att för äkta makar beloppet må utgöra sammanlagt 12 000 kronor.

3 §

Å bostadskonto insatta medel skola vara avsedda för förvärv av eget hem eller för gäldande av insats i bostadsrättsförening. Den omständigheten att bostaden är förenad med utrymme för ägarens yrkesverksamhet skall ej utgöra hinder för uppskov, som i 1 § sägs, under förutsättning att bostadsändamålet prövas vara det väsentliga, ej heller den omständigheten att bostaden är uppförd å jordbruksfastighet.

4 §

Belopp, för vilket uppskov med taxeringen erhållits, skall upptagas som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet för det beskattningsår, då uttag från bostadskonto sker, såvida icke de uttagna medlen under beskattningsåret använts för ändamål som i 3 § sägs, i vilket fall skattebefrielse skall äga rum.

Å bostadskonto insatta medel, som icke uttagits före utgången av år 1973, skola upptagas till beskattning vid 1974 års taxering.

5 §

Bank eller annan penninginrättning, som mottagit insättning på bostadskonto, har att varje år före den 1 februari underrätta taxeringsnämnd i vederbörandes hemortskommun om sammanlagda beloppet av under nästföregående kalenderår verkställd insättning å bostadskonto eller utbetalning från sådant konto.

6 §

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1963.

b) *Förslag*
till
förordning om utbildningssparande

Härigenom förordnas som följer.

1 §

Den som för eget barns räkning i bank eller annan penninginrättning insätter medel å särskilt konto (utbildningskonto) utan att förbehålla sig rätt att däröver förfoga må vid taxering till kommunal och statlig inkomstskatt åtnjuta avdrag för vad sålunda insatts enligt vad nedan sägs.

Avdrag medges endast i den mån det insatta beloppet svarar mot en ökning under beskattningsåret av insättarens sammanlagda hos banker och andra penninginrättningar inestående medel. Beträffande äkta makar skall dylik ökning föreligga för makarna tillhopa.

2 §

För varje barn må blott upprättas ett utbildningskonto. Kontot skall vara upprättat innan barnet fyllt 12 år.

3 §

Insättning åt utbildningskonto må uppgå till högst 1 200 kronor för år. Sammanlagt må insättningarna uppgå till högst 18 000 kronor.

Därest uttag å utbildningskonto skett, må insättning ej vidare förekomma. Ej heller må insättning ske efter det barnet fyllt 20 år.

Gottskrivning av å utbildningskonto upplupen ränta skall icke anses som insättning å kontot enligt denna förordning.

4 §

Insättning åt utbildningskonto skall vara bunden i minst 7 år och minst intill dess barnet fyllt 16 år.

5 §

Uppkommer fråga om bestämmande av gåvoskatt för barnet, skall å utbildningskonto insatt belopp icke medräknas.

6 §

Oavsett vad i 4 § sagts, må insatta medel fritt uttagas från utbildningskonto efter det barnet fyllt 21 år. Så vare ock fallet om barnet avlidit.

7 §

Belopp som uttages från utbildningskonto skall icke anses som skattepliktig intäkt.

8 §

Bank eller annan penninginrättning, som mottagit insättning på utbildningskonto, har att varje år före den 1 februari underrätta taxeringsnämnd i vederbörandes hemortskommun om sammanlagda beloppet av under nästföregående kalenderår verkställda insättningar.

9 §

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1963.

c) Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928
(nr 370)

Härigenom förordnas, att 39 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) skall erhålla följande ändrade lydelse, att till följande paragrafer i samma lag skola fogas nya moment av nedan angiven lydelse, nämligen till 22 § ett moment betecknat 4, till 25 § ett moment betecknat 4, till 29 § ett moment betecknat 5 samt till 46 § ett moment betecknat 5, ävensom att till anvisningarna till 22 § samma lag skall fogas en ny punkt betecknad 9, av den lydelse som nedan sägs.

22 §

4 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 21 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna och ej heller med högre belopp än som motsvarar 4 procent av den skattskyldiges i jordbruket nedlagda skattepliktiga förmögenhet. Extra avdrag som här sägs må vidare, tillsammans med förekommande extra avdrag enligt 25 § 4 mom. och 29 § 5 mom., endast åtnjutas i den mån avdrag enligt 39 § 3 mom. icke kunnat tillgodogöras av den skattskyldige.

25 §

4 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 24 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. Vad angår inskränkning i rätten att åtnjuta extra avdrag som här sagts skola bestämmelserna i 22 § 4 mom. och i punkt 9 av anvisningarna till 22 § äga motsvarande tillämpning.

29 §

5 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 28 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. Vad angår inskränkning i rätten att åtnjuta extra avdrag som här sagts skola bestämmelserna i 22 § 4 mom. och i punkt 9 av anvisningarna till 22 § äga motsvarande tillämpning.

39 §

3 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 38 § 1 mom. förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med den andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. I den mån intäkten utgör avkastning av aktier eller andelar i ekonomisk förening må det extra avdraget ökas med 200 kronor eller, om den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med den andra maken, med 400 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 mom. avsedda kostnaderna.

Vad i föregående stycke stadgas angående gift skattskyldig skall äga motsvarande tillämpning å skattskyldig, som under beskattningsåret varit ogift (varmed jämställes änka, änklings eller frånskild) och haft hemmavarande barn under 16 år.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §

5 mom. Har skattskyldig, som är ägare av annan fastighet, inrättad till bostad åt en familj jämte personliga tjänare (enfamiljsfastighet) eller två familjer jämte personliga tjänare (tvåfamiljsfastighet) eller som innehar lägenhet med bostadsrätt, under beskattningsåret verkställt amortering av skuld å sådan fastighet eller sådan lägenhet till ett belopp överstigande 1,5 procent av fastighetens taxeringsvärde eller, beträff-

fande bostadsrättslägenhet, den del av fastighetens taxeringsvärde som belöper å lägenheten, må han i hemortskommunen åtnjuta avdrag för överstigande amortering, dock högst med ett belopp av 700 kronor — jämte i förekommande fall 200 kronor för ettvarvt hemmavarande barn under 16 år — och endast i den mån den sammanlagda amorteringen icke motsvaras av en minskning under beskattningsåret av den skattskyldiges eller dennes makes sammanlagda hos banker och andra penninginrättningar inestående medel.

Anvisningar

till

22 §

9. Beräkningen av den skattskyldiges i jordbruket nedlagda skattepliktiga förmögenhet skall ske på grundval av bestämmelserna i 2—5 §§ förordningen om statlig förmögenhetsskatt.

Om extra avdrag enligt 22 § 4 mom., 25 § 4 mom. eller 29 § 5 mom. samtidigt må åtnjutas i två eller flera förvärvskällor skall avdraget, med den inskränkning varom i 22 § 4 mom. stadgas, fördelas mellan förvärvskällorna i förhållande till nettointäkten av förvärvskällorna sådan denna skulle ha varit om extra avdrag ej förekommit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1963; dock att äldre bestämmelser alltjämt skola gälla vid 1963 års taxering samt vid eftertaxering för 1963 och tidigare år.

3) a) att riksdagen måtte för att främja allmänt målsparande besluta medgiva avdragsrätt vid beskattningen för medel som insatts å särskilt sparkonto enligt de i motionen angivna riktlinjerna, samt

b) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig förfatningstext.

Stockholm den 25 januari 1962

Gunnar Heckscher

Leif Cassel

T. G. von Seth

Rolf Eliasson
i Moholm

Ernst V. Staxäng

Tage Magnusson
i Borås

Karin Wetterström

Eric Nilsson
i Svalöv

Carl Östlund